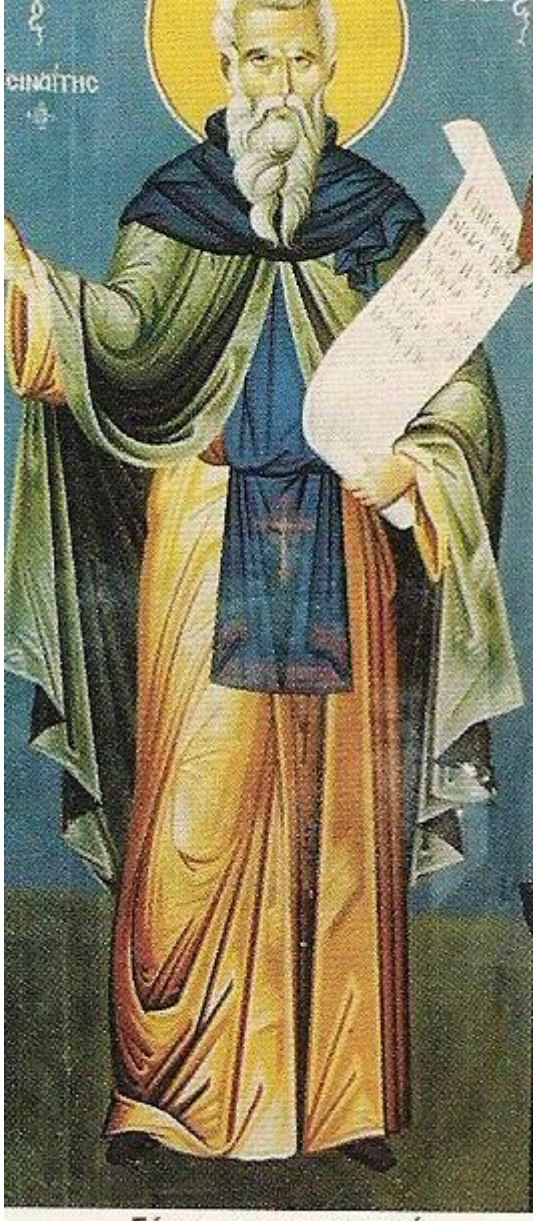
6 Απριλίου 2026

Όσιος Γρηγόριος ο Σιναΐτης († 1346) [μνήμη 6 Απριλίου]

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές

Σύγχρονη τοιχογραφία
νάρθηκος
Ι.Μ. Οσίου Γρηγορίου

Σύγχρονη τοιχογραφία
νάρθηκος
Ι.Μ. Οσίου Γρηγορίου

Μέγας νηπτικός πατήρ και διδάσκαλος της νοεράς προσευχής στο Άγιον Όρος και τους βαλκανικούς λαούς.

Γεννήθηκε στο χωριό Κούκουλο της Σμύρνης το 1280 από θεοσεβείς γονείς. «Τρωθείς θείω έρωτι» αναχωρεί για την Κύπρο και το Σινά, όπου κείρεται μοναχός και λαμβάνει την προσωνυμία του Σιναΐτη. Εκεί οι μοναχοί έμειναν «εκστατικοί εις την άυλον και ασώματον σχεδόν ζωήν οπού επολιτεύετο». Άριστος καλλιγράφος, καλός διακονητής, φιλόπονος μελετητής, «υπερέβαινεν όλους τους εκεί πατέρας εις την πολυμάθειαν» και τη γνώση της Αγίας Γραφής. Αναχωρεί μετά αρκετά έτη στα Ιεροσόλυμα και την Κρήτη. Στη μεγαλόνησο διδάσκεται από τον ενάρετο ασκητή Αρσένιο τα μυστικά της θεωρητικής ζωής.
Έρχεται στο Άγιον Όρος και ησυχάζει στη σκήτη του Μαγουλά. Λυπόταν όμως, γιατί όλοι οι εδώ πατέρες «ουδέ ήξευραν τελείως τι θέλει να ειπή νοερά προσευχή ή φυλακή νοός και νήψις». Στους πολλούς και καλούς μαθητές του δίδαξε την εργασία της θεοποιού ευχής. Ο μισόκαλος δαίμονας όμως, μισώντας την αρετή του και την εργασία του, έβαλε ανθρώπους να τον φθονήσουν. Έτσι αναχώρησε σε τόπους ήσυχους, κοντά στη μονή της Σιμωνόπετρας, και «δεν ήθελε ουδέ εις ολίγην ώραν να αποχωρισθή από την θεωρίαν». Επιδρομή Αγαρηνών τον αναγκάζει να εξέλθει του Όρους και να περιπλανηθεί επί πολύ σε διάφορους τόπους. Επιστρέφει στη Μεγίστη Λαύρα και νέες επιδρομές τον οδηγούν στα Παρόρια της Βουλγαρίας, όπου κτίζει μονές και αποκτά πολλούς άξιους μαθητές, που συνεχίζουν το σωτήριο έργο του, στον τόπο αυτό, μετά από πολλές νίκες κατά δαιμόνων, θαυματουργίες υπέρ ασθενών, παρέδωσε την ψυχή του στον Κύριο.

Ὅσιος Γρηγόριος ὁ Σιναΐτης.
Σχέδιο Φ. Κόντογλου (1951).

Ο όσιος Γρηγόριος ήθελε «να σύρη όλους τους χριστιανούς εις την θείαν ανάβασιν με την διδασκαλίαν του, εις τρόπον οπού με το μέσον της πρακτικής αρετής να τους ανεβάση, ωσάν και τον εαυτόν του, εις το ύψος της θεωρίας με την συχνήν δέησιν της νοεράς προσευχής». Στον ίδιο σκοπό επιθυμούσε να συντελέσει και το συγγραφικό του έργο.

Συγγραφέας του μεγάλης αξίας και θαυμασίου βίου του είναι ο επί πολλά έτη αγαπητός μαθητής του Οικουμενικός Πατριάρχης Κάλλιστος ο Α΄. Ο βίος αυτός σύντομα μεταφράσθηκε στη μεσαιωνοβουλγαρική γλώσσα από μαθητή του οσίου

Γρηγορίου και γνώρισε μεγάλη διάδοση. Στη σλαβική από τον Παΐσιο Βελιτσκόφσκυ, στη ρουμανική από τον ιερομόναχο Μελέτιο, στη νεοελληνική από τον όσιο Νικόδημο τον Αγιορείτη, στη ρωσική και στη σερβική από τον αρχιμανδρίτη Ιουστίνο Πόποβίτς. Ακολουθία συνέθεσε ο Χ.Μ. Μπούσιας.

Μοναχού Μωυσέως Αγιορείτου, ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Πηγή: agioritikesmnimes.blogspot.gr